

Vergaderjaar 2023–2024

36 435 J

Wijziging van de begrotingsstaat van het Deltafonds voor het jaar 2023 (wijziging samenhangende met Miljoenennota)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL

Wetsartikel 1 tot en met 3

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 2.3, eerste lid, van de Comptabiliteitswet 2016 elk afzonderlijk bij wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2023 wijzigingen aan te brengen in:

de begrotingsstaat voor het Deltafonds (J)

De in de begrotingsstaten opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,
M.G.J. Harbers

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1. Leeswijzer

Mede naar aanleiding van overleg met de Tweede Kamer zijn in aanvulling op de Regeling rijksbegrotingsvoorschriften de onderstaande punten in deze begroting verwerkt:

– Naar aanleiding van de motie van de leden Van Helvert en Van Veldhoven (Kamerstukken II 2015–2016 34 475 XII, nr. 12) worden bij alle begrotingsartikelen op het Mobiliteitsfonds en Deltafonds groter dan € 1 miljard de begrotingsmutaties boven de € 5 miljoen toegelicht. Dit heeft als praktische uitwerking dat bij de artikelen tussen de € 200 miljoen en € 1 miljard de ondergrens voor technische mutaties ook neerwaarts is bijgesteld. Voor beleidsmatige mutaties was er bij de artikelen van deze omvang reeds sprake van een ondergrens van € 5 miljoen. De norm voor het toelichten van de begrotingsmutaties op het niveau van artikelonderdeel is hiermee als volgt:

Tabel 1 Ondergrenzen conform RBV

Omvang begrotingsartikel (stand ontwerpbegroting) in € miljoen	Beleidsmatige mutaties (ondergrens in € miljoen)	Technische mutaties (ondergrens in € miljoen)
< 50	1	2
=> 50 en < 200	2	4
=> 200 < 1000	5	5
=> 1000	5	5

2. Productartikelen

2.1 Artikel 1 Investeren in waterveiligheid

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 2 Budgettaire gevolgen van uitvoering art. 1 Investeren in waterveiligheid (bedragen x € 1.000)

	(1) Vastgestelde begroting (incl. Supplettoire Begrotingen, NvW en amendementen)	(2) Mutaties supplettoire begroting Prinsjesdag	Stand supplettoire begroting Prinsjesdag (3) = (1) + (2)
Verplichtingen	1.365.185	191.903	1.557.088
Uitgaven	556.930	29.533	586.463
1.01 Grote projecten waterveiligheid	76.720	3.709	80.429
1.01.01 Programma HWBP-2 Waterschapsprojecten	62.006	2.997	65.003
1.01.02 Programma HWBP-2 Rijksprojecten	1.610	78	1.688
1.01.03 Ruimte voor de rivier	8.519	412	8.931
1.01.04 Maaswerken	4.585	222	4.807
1.02 Ontwikkeling waterveiligheid	446.498	25.696	472.194
1.02.01 Planning waterveiligheid	37.780	- 6.820	30.960
– Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	1.938	94	2.032
1.02.02 Aanleg waterveiligheid	408.718	32.516	441.234
1.03 Studiekosten	33.712	128	33.840

		(1) Vastgestelde begroting (incl. Suppletioire Begrotingen, NvW en amendementen)	(2) Mutaties suppletioire begroting Prinsjesdag	Stand suppletioire begroting Prinsjesdag (3) = (1) + (2)
1.03.01	Studie en onderzoekskosten	33.712	128	33.840
	– Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	9.089	– 190	8.899
1.03.02	Overige studiekosten	0	0	0
	Ontvangsten	169.280	12.955	182.235
1.09	Ontvangsten investeren in waterveiligheid	169.280	12.955	182.235
1.09.01	Ontvangsten waterschappen HWBP-2	0	0	0
1.09.02	Overige ontvangsten HWBP-2	0	0	0
1.09.03	Ontvangsten waterschappen HWBP	166.745	12.947	179.692
1.09.04	Overige ontvangsten HWBP	0	0	0
1.09.05	Overige aanleg ontvangsten	2.535	8	2.543

Toelichting

Verplichtingen

Het verplichtingenbudget van het artikel investeringen waterveiligheid voor 2023 wordt met € 192 miljoen verhoogd.

HWBP- waterschapsprojecten (€ 97,5 miljoen)

De subsidie-aanvraag van het waterschap Zwolle in het kader van het hoogwaterbeschermingsprogramma is hoger dan verwacht. Dit wordt opgevangen binnen het HWBP.

Loon- en prijsbijstelling 2023 (€ 30,6 miljoen)

Dit betreft de toegekende loon- en prijsbijstelling tranche 2023 die vanuit de begroting Hoofdstuk XII wordt overgeheveld naar de investeringsruimte van het Deltafonds. Vanuit de investeringsruimte worden de artikelonderdelen verhoogd met de loon- en prijsbijstelling.

Verplichtingschuif binnen Deltafonds (€ 68,1 miljoen)

Om binnen het Deltafonds tot een sluitende programmering te komen, zijn budgettair neutrale verplichtingschuiven over de diverse jaren noodzakelijk. De verplichtingschuif op dit artikel is met name gerelateerd aan mutaties op de over/onderprogrammering van de kas.

Tot slot tellen enkele kleine aanpassingen op tot een bedrag van €-4,2 miljoen.

Uitgaven

Artikel 1.02 Ontwikkeling waterveiligheid

De verhoging van dit artikelonderdeel met € 25,7 miljoen wordt veroorzaakt door de volgende mutaties:

Loon- en prijsbijstelling 2023 (€ 13,6 miljoen)

Dit betreft de toegekende loon- en prijsbijstelling tranche 2023 die vanuit de begroting Hoofdstuk XII wordt overgeheveld naar de investeringsruimte van het Deltafonds. Vanuit de investeringsruimte worden de artikelonderdelen verhoogd met de loon- en prijsbijstelling.

CA-middelen instandhouding (€ 74,4 miljoen)

In het Coalitieakkoord zijn extra middelen beschikbaar gesteld voor exploitatie, onderhoud en vernieuwing van de Rijksinfrastructuur. Bij Voorjaarsnota 2023 zijn deze middelen van de aanvullende post overgeboekt naar het Deltafonds voor de jaren 2026-structureel (artikel 5.04 Reserveringen). Met deze mutaties worden de beschikbaar gestelde middelen voor de korte termijn (periode tot en met 2025) overgeboekt naar de artikelen waar ze worden ingezet voor de instandhouding van onze dijken, duinen en dammen. Naast de overboekingen is er ook sprake van kasschuiven om de bedragen in lijn te brengen met de programmering. Voor nadere toelichting zie bijlage 4 Instandhouding van de ontwerpbegroting Deltafonds 2024.

Kaderaanpassing (€ -154,0 miljoen)

Als gevolg van de actualisering van de projectramingen in de eerste supplettoire begroting is een kaderaanpassing doorgevoerd op het DF. Met deze kaderaanpassing worden de uitgavenkaders op het DF weer in balans gebracht met de programmering. Het gaat om een kaderaanpassing die over de jaren budgetneutraal is. Vanuit de periode 2023–2028 wordt € 163 miljoen naar latere jaren doorgeschoven. Daarmee komt de over/onderprogrammering uit op een overprogrammering van € 475 miljoen in de periode 2023–2028 waarvan € 75 miljoen in 2023.

Kasschuif binnen Deltafonds (€ 78,8 miljoen)

Om binnen het Deltafonds tot een sluitende programmering te komen, zijn budgettair neutrale kasschuiven over de diverse jaren noodzakelijk. Door middel van een kasschuif via artikel 01.02 Ontwikkeling waterveiligheid onderdeel over/onderprogrammering worden de bedragen in de juiste jaren geplaatst. De kasschuiven op andere artikelonderdelen geven weer wat de oorzaak van deze schuiven is.

Desaldering (€ 13 miljoen)

Aan verschillende projecten binnen het Deltafonds wordt een bijdrage van derden toegevoegd. Het gaat met name om bijdragen van de waterschappen aan het Hoogwaterbeschermingsprogramma.

Tot slot tellen enkele kleine aanpassingen op tot een bedrag van € -0,1 miljoen.

2.2 Artikel 2 Investeren in zoetwatervoorzieningen

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 3 Budgettaire gevolgen van uitvoering art. 2 Investeren in zoetwatervoorziening (bedragen x € 1.000)

	(1) Vastgestelde begroting (incl. Suppletioire Begrotingen, NvW en amendementen)	(2) Mutaties suppletioire begroting Prinsjesdag	Stand suppletioire begroting Prinsjesdag (3) = (1) + (2)
Verplichtingen	289.054	- 116.997	172.057
Uitgaven	218.096	- 72.528	145.568
2.01 Aanleg waterkwantiteit	0	0	0
2.01.02 Realisatieprogramma waterkwantiteit	0	0	0
2.02 Ontwikkeling zoetwatervoorziening	211.872	- 71.560	140.312
2.02.01 Planning zoeterwatervoorziening	0	0	0
2.02.02 Aanleg zoetwatervoorziening	211.872	- 71.560	140.312
2.03 Studiekosten	6.224	- 968	5.256
2.03.01 Studie en onderzoekskosten Deltaprogramma	6.224	- 968	5.256
- Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	660	32	692
Ontvangsten	0	0	0

Toelichting

Verplichtingen

Het verplichtingenbudget van het artikel investeringen waterveiligheid voor 2023 wordt met € 117 miljoen verlaagd.

Implusregel Ruimtelijke Adaptatie (€ - 53,4 miljoen), Zoetwatermaatregelen (€ -60,2 miljoen)

Beide posten zijn geheel gerelateerd aan de hieronder toegelichte uitgavenmutaties.

Tot slot tellen enkele kleine aanpassingen op tot een bedrag van € -3,4 miljoen.

Uitgaven

Artikel 2.02 Ontwikkeling zoetwatervoorziening

De verlaging van dit artikelonderdeel met € -71,6 miljoen wordt veroorzaakt door de volgende mutaties:

Kasschuif Investeren in Zoetwatervoorziening (€ -81,8 miljoen)

Om binnen een modaliteit tot een sluitende programmering te komen, zijn budgettair neutrale kasschuiven over de diverse jaren via het aanlegprogramma noodzakelijk. De omvangrijkste kasschuiven vinden plaats op de Impulsregeling Ruimtelijke Adaptie en zoetwatermaatregelen om de

beschikbare bedragen beter in lijn te brengen met de programmering. Door middel van een kasschuif via artikel 01.02 worden de bedragen in de juiste jaren geplaatst.

De kasschuif op de Impulsregeling Ruimtelijke Adaptie is noodzakelijk omdat in de afgelopen twee jaren bleek dat veel aanvragen worden ingediend in de laatste maand van het jaar. Er is een termijn van 13 weken voor het proces van beoordeling van de aanvragen en afgeven van beschikkingen. Daarom wordt verwacht dat in 2024 nog een budget van € 60 miljoen nodig is om de laatste aanvragen van de Impulsregeling Ruimtelijke Adaptatie uit 2023 te kunnen afhandelen. De adaptatie maatregelen moeten zijn uitgevoerd vóór 1 januari 2028.

Loon- en prijsbijstelling 2023 (€ 10,2 miljoen)

Dit betreft de toegekende loon- en prijsbijstelling tranche 2023 die vanuit de begroting Hoofdstuk XII wordt overgeheveld naar de investeringsruimte van het Deltafonds. Vanuit de investeringsruimte worden de artikelonderdelen verhoogd met de loon- en prijsbijstelling.

2.3 Artikel 3 Exploitatie, onderhoud en vernieuwing

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 4 Budgettaire gevolgen van uitvoering art. 3 Exploitatie, onderhoud en vernieuwing (bedragen x € 1.000)

	(1) Vastgestelde begroting (incl. Supplettoire Begrotingen, NvW en amendementen)	(2) Mutaties supplettoire begroting Prinsjesdag	Stand supplettoire begroting Prinsjesdag (3) = (1) + (2)
Verplichtingen	391.473	- 42.188	349.285
Uitgaven	387.061	- 42.188	344.873
3.01 Exploitatie	8.092	- 788	7.304
3.01.01 Exploitatie watermanagement	8.092	- 788	7.304
– Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	8.092	- 788	7.304
3.02 Onderhoud en vernieuwing	378.969	- 41.400	337.569
3.02.01 Onderhoud waterveiligheid	248.935	- 25.532	223.403
– Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	248.935	- 25.532	223.403
3.02.02 Onderhoud zoetwatervoorziening	95.700	- 8.007	87.693
– Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	95.700	- 8.007	87.693
3.02.03 Vernieuwing	34.334	- 7.861	26.473
Ontvangsten	0	0	0

Toelichting

Verplichtingen

Het verplichtingenbudget van het artikel investeringen waterveiligheid voor 2023 wordt met € 42 miljoen verlaagd.

De verlaging van het beschikbare verplichtingenbudget is geheel gerelateerd aan de hieronder toegelichte uitgavenmutaties.

Uitgaven

Artikel 3.02 Onderhoud en vernieuwing

De verlaging van dit artikelonderdeel met € -41,4 miljoen wordt veroorzaakt door de volgende mutaties:

Loon- en prijsbijstelling 2023 (€ 18,3 miljoen)

Dit betreft de toegekende loon- en prijsbijstelling tranche 2023 die vanuit de begroting Hoofdstuk XII wordt overgeheveld naar de investeringsruimte van het Deltafonds. Vanuit de investeringsruimte worden de artikelonderdelen verhoogd met de loon- en prijsbijstelling.

CA-middelen instandhouding (€ – 59,5 miljoen)

In het Coalitieakkoord zijn extra middelen beschikbaar gesteld voor exploitatie, onderhoud en vernieuwing van de Rijksinfrastructuur. Bij Voorjaarsnota 2023 zijn deze middelen van de aanvullende post overgeboekt naar het Deltafonds voor de jaren 2026-structureel (artikel 5.04 Reserveringen). Met deze mutaties worden de beschikbaar gestelde middelen voor de korte termijn (periode tot en met 2025) overgeboekt naar de artikelen waar ze worden ingezet voor de instandhouding van onze dijken, duinen en dammen. Naast de overboekingen is er ook sprake van kasschuiven om de bedragen in lijn te brengen met de programmering.

2.4 Artikel 4 Experimenteren cf. art. III Deltawet

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 5 Budgettaire gevolgen van uitvoering art. 4 Experimenten cf. art. III Deltawet (bedragen x € 1.000)

	(1) Vastgestelde begroting (incl. Supplettoire Begrotingen, NvW en amendementen)	(2) Mutaties supplettoire begroting Prinsjesdag	Stand supplettoire begroting Prinsjesdag (3) = (1) + (2)
Verplichtingen	113.330	39.787	153.117
Uitgaven	331.856	23.288	355.144
4.02 GIV/PPS	331.856	23.288	355.144
4.02.01 GIV/PPS	331.856	23.288	355.144
Ontvangsten	0	0	0

Toelichting

Verplichtingen

Het verplichtingenbudget van het artikel investeringen waterveiligheid voor 2023 wordt met € 39,8 miljoen verhoogd.

Loon- en prijsbijstelling 2023 (€ 34,8 miljoen)

Dit betreft de toegekende loon- en prijsbijstelling tranche 2023 die vanuit de begroting Hoofdstuk XII wordt overgeheveld naar de investeringsruimte van het Deltafonds. Vanuit de investeringsruimte worden de artikelonderdelen verhoogd met de loon- en prijsbijstelling.

Afsluitdijk: Afwikkeling restgeschil/schikking WVSO (€ -21,6 miljoen)

Op 20 mei 2022 is de Tweede Kamer geïnformeerd dat er over de afwikkeling van het opsplitsen van de projectopdracht voor de Bestaande Spuimiddelen (BSM) voor de Afsluitdijk nog gesprekken werden gevoerd tussen RWS en de opdrachtnemer over enkele geschilpunten. Inmiddels kan gemeld worden dat Rijkswaterstaat en de opdrachtnemer hier gezamenlijk uitgekomen zijn. Het onderhandelingsresultaat van de uitkomst bedraagt € 21,6 miljoen. Dit bedrag wordt bij deze begroting teruggeboekt naar de investeringsruimte op het Deltafonds.

Verplichtingenschuif binnen Deltafonds (€ 26,6 miljoen)

Om binnen het Deltafonds tot een sluitende programmering te komen, zijn budgettair neutrale verplichtingenschuiven over de diverse jaren noodzakelijk. Dit betreft een verplichtingenschuif op de Afsluitdijk om de verplichtingen aan te gaan voor aanvullende prijsstijgingen.

Uitgaven

Artikel 4.02 GIV/PPS

De verhoging van dit artikelonderdeel met € 23,3 miljoen wordt veroorzaakt door de loon- en prijsbijstelling 2023 die vanuit de begroting Hoofdstuk XII wordt overgeheveld naar de investeringsruimte van het Deltafonds. Vanuit de investeringsruimte worden de artikelonderdelen verhoogd met de loon- en prijsbijstelling.

2.5 Artikel 5 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 6 Budgettaire gevolgen van uitvoering art. 5 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven (bedragen x € 1.000)

	(1) Vastgestelde begroting (incl. Supplettoire Begrotingen, NvW en amendementen)	(2) Mutaties supplettoire begroting Prinsjesdag	Stand supplettoire begroting Prinsjesdag (3) = (1) + (2)
Verplichtingen	363.492	8.526	372.018
Uitgaven	361.260	11.022	372.282
5.01 Apparaat	269.688	12.004	281.692
5.01.01 Staf Deltacommissaris	1.801	102	1.903
5.01.02 Apparaatskosten RWS	267.887	11.902	279.789
– Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	267.887	11.902	279.789
5.02 Overige uitgaven	95.846	– 9.931	85.915
5.02.01 Overige netwerkgebonden uitgaven	94.200	– 10.118	84.082
– Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	94.200	– 10.118	84.082

		(1) Vastgestelde begroting (incl. Suppletioire Begrotingen, NvW en amendementen)	(2) Mutaties suppletioire begroting Prinsjesdag	Stand suppletioire begroting Prinsjesdag (3) = (1) + (2)
5.02.02	Programma-uitgaven DC	1.646	187	1.833
5.03	Investeringsruimte	- 4.274	8.949	4.675
5.03.01	Programmaruimte	- 4.274	8.949	4.675
5.03.02	Beleidsruimte	0	0	0
5.04	Reserveringen	0	0	0
5.04.01	Reserveringen	0	0	0
Ontvangsten		231.527	0	231.527
05.10	Saldo afgesloten rekeningen	231.527	0	231.527

Toelichting

Verplichtingen

Het verplichtingenbudget van het artikel investeringen waterveiligheid voor 2023 wordt met € 8,5 miljoen verhoogd.

De aanpassing van het verplichtingenbudget is nagenoeg geheel 1op1 gerelateerd aan de hieronder toegelichte uitgavenmutaties.

Artikel 5.01 Apparaat

De verhoging van dit artikelonderdeel met € 12,0 miljoen wordt veroorzaakt door de volgende mutaties:

Loon- en prijsbijstelling 2023 (€ 15,4 miljoen)

Dit betreft de toegekende loon- en prijsbijstelling tranche 2023 die vanuit de begroting Hoofdstuk XII wordt overgeheveld naar de investeringsruimte van het Deltafonds. Vanuit de investeringsruimte worden de artikelonderdelen verhoogd met de loon- en prijsbijstelling.

SCM capaciteit (€ -3,5 miljoen)

De capaciteit RWS is structureel gedekt op een niveau van 9.341 fte en t/m 2030 op een niveau van 9.572 fte. Hiermee kan de maakbare opgave op instandhouding opgevangen worden binnen RWS.

Tot slot tellen enkele kleine aanpassingen op tot een bedrag van € 0,1miljoen.

Artikel 5.02 Overige uitgaven

De verlaging van dit artikelonderdeel met € -9,9 miljoen wordt veroorzaakt door de volgende mutaties:

Loon- en prijsbijstelling 2023 (€ 4,7 miljoen)

Dit betreft de toegekende loon- en prijsbijstelling tranche 2023 die vanuit de begroting Hoofdstuk XII wordt overgeheveld naar de investeringsruimte van het Deltafonds. Vanuit de investeringsruimte worden de artikelonderdelen verhoogd met de loon- en prijsbijstelling.

CA-middelen instandhouding (€ -13,7 miljoen)

In het Coalitieakkoord zijn extra middelen beschikbaar gesteld voor exploitatie, onderhoud en vernieuwing van de Rijksinfrastructuur. Bij Voorjaarsnota 2023 zijn deze middelen van de aanvullende post overgeboekt naar het Deltafonds voor de jaren 2026-structureel (artikel 5.04 Reserveringen). Met deze mutaties worden de beschikbaar gestelde middelen overgeboekt naar de artikelen waar ze worden ingezet voor de instandhouding van onze dijken, duinen en dammen. Naast de overboeking is er ook sprake van kasschuiven om de bedragen in lijn te brengen met de programmering. Voor nadere toelichting zie bijlage 4 Instandhouding.

XII: Maatwerk KNMI-RWS (€ -1,0 miljoen)

Door Rijkswaterstaat wordt budget beschikbaar gesteld voor de verstrekte maatwerkopdracht die het KNMI voor Rijkswaterstaat verricht.

Tot slot tellen enkele kleine aanpassingen op tot een bedrag van € 0,1 miljoen.

Artikel 5.03 Investeringsruimte

De verhoging van dit artikelonderdeel met € 8,9 miljoen wordt veroorzaakt door de volgende mutaties:

Loon- en prijsbijstelling 2023 (€ -8,8 miljoen)

Dit betreft de toegekende loon- en prijsbijstelling tranche 2023 die vanuit de begroting Hoofdstuk XII wordt overgeheveld naar de investeringsruimte van het Deltafonds. Vanuit de investeringsruimte worden de artikelonderdelen verhoogd met de loon- en prijsbijstelling.

Kasschuif binnen Deltafonds (€ 16,1 miljoen)

Om binnen het Deltafonds tot een sluitende programmering te komen, zijn budgettair neutrale kasschuiven over de diverse jaren noodzakelijk. Door middel van een kasschuif via artikel 01.02 Ontwikkeling waterveiligheid worden de bedragen in de juiste jaren geplaatst.

Natuurcompensatie Perkpolder (€ -1,7 miljoen)

Bij de aanleg van de nieuwe primaire waterkeringen bij het project Natuur Compensatie Perkpolder is Thermisch Gereinigde Grond in de kern van de kering toegepast. Vanwege de toepassing van de TGG is het risico van bodemverontreiniging ontstaan. Op 30 juni 2022 heeft de Minister ingestemd met een aanvullende beheersmaatregel, die is opgenomen in het Plan van Aanpak dat aan de 4 bevoegde gezagen is aangeboden. Conform het zorgplichtartikel 13 van de Wet Bodembescherming is Rijkswaterstaat als toepasser verantwoordelijk voor de TGG en zal Rijkswaterstaat uitvoering moeten geven aan de zorgplicht. Voor de

financiering van de kosten wordt € 1,7 miljoen vanuit artikel 5.03 Investeringsruimte overgeboekt naar artikel 7.02 Ontwikkeling waterkwaliteit.

SCM capaciteit (€ 3,5 miljoen)

De capaciteit RWS is structureel gedekt op een niveau van 9.341 fte en t/m 2030 op een niveau van 9.572 fte. Hiermee kan de maakbare opgave op instandhouding opgevangen worden binnen RWS.

Tot slot tellen enkele kleine aanpassingen op tot een bedrag van € 0,2 miljoen.

2.6 Artikel 6 Bijdragen andere begrotingen Rijk

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 7 Budgettaire gevolgen van uitvoering art. 6 Bijdragen andere begrotingen Rijk (bedragen x € 1.000)

	(1) Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire Begrotingen, NvW en amendementen)	(2) Mutaties suppletoire begroting Prinsjesdag	Stand suppletoire begroting Prinsjesdag (3) = (1) + (2)
Ontvangsten	1.608.637	- 70.657	1.537.980
6.09 Ten laste van begroting IenW	1.608.637	- 70.657	1.537.980
6.09.01 Ten laste van begroting IenW	1.608.637	- 70.657	1.537.980

Toelichting

Ontvangsten

Loon- en prijsbijstelling 2023 (€ 86,5 miljoen)

Dit betreft de toegekende loon- en prijsbijstelling tranche 2023 die vanuit de begroting Hoofdstuk XII wordt overgeheveld naar de investeringsruimte van het Deltafonds. Vanuit de investeringsruimte worden de artikelonderdelen verhoogd met de loon- en prijsbijstelling.

HXII: Cyber en Vitaal middelen DF (€ 0,9 miljoen)

Dit betreft het aandeel van het Deltafonds in de middelen uit het Coalitieakkoord voor de thema's cybersecurity, economische veiligheid (EV) en vitaal voor de begrotingsjaren 2023 en verder. Het sluit aan bij de doelen uit de Nederlandse Cybersecurity Strategie (NLCS) en de IenW Cybersecuritystrategie (IWCS) in wording. Deels zijn het middelen om uitvoering te geven aan Europese richtlijnen die nieuwe eisen stellen aan de weerbaarheid van vitale organisaties.

Ministerie LNV: Bestuursvereenkomst Nitraat (€ -1,8 miljoen)

Het betreft een overboeking naar het Ministerie van Landbouw Natuur en Voedselkwaliteit ten behoeve van de voortzetting van de bestuursvereenkomst Nitraat tot landing in het Nationaal Programma Landelijk Gebied.

Kaderaanpassing (€ -154,0 miljoen)

Als gevolg van de actualisering van de projectramingen is een kaderaanpassing doorgevoerd op het DF. Met deze kaderaanpassing worden de uitgavenkaders op het DF weer in balans gebracht met de programmering. Het gaat om een kaderaanpassing die over de jaren budgetneutraal is. Vanuit de periode 2023–2028 wordt € 163 miljoen naar latere jaren doorgeschoven. Daarmee komt de over/onderprogrammering uit op een overprogrammering van € 475 miljoen in de periode 2023–2028 waarvan € 75 miljoen in 2023.

Diverse kleine aanpassingen (€ -2,3 miljoen).

2.7 Artikel 7 Investeren in waterkwaliteit

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 8 Budgettaire gevolgen van uitvoering art. 7 Investeren in waterkwaliteit (bedragen x € 1.000)

	(1) Vastgestelde begroting (incl. Supplettoire Begrotingen, NvW en amendementen)	(2) Mutaties supplettoire begroting Prinsjesdag	Stand supplettoire begroting Prinsjesdag (3) = (1) + (2)
Verplichtingen	195.401	14.921	210.322
Uitgaven	154.277	- 6.829	147.448
7.01 Ontwikkeling Kaderrichtlijn Water	71.820	3.472	75.292
7.01.01 Real.progr.Kaderrichtlijn water	71.820	3.472	75.292
7.02 Ontwikkeling waterkwaliteit	46.027	- 8.579	37.448
7.02.01 Aanleg waterkwaliteit	34.870	- 7.757	27.113
- Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	0	1.700	1.700
7.02.02 Planning waterkwaliteit	11.157	- 822	10.335
- Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	3.408	178	3.630
7.03 Studiekosten waterkwaliteit	36.430	- 1.722	34.708
7.03.01 Studiekosten waterkwaliteit	36.430	- 1.722	34.708
- Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	6.980	337	7.317
Ontvangsten	36	0	36

Toelichting

Verplichtingen

Het verplichtingenbudget van het artikel investeringen waterveiligheid voor 2023 wordt met € 14,9 miljoen verhoogd.

Verplichtingschuif binnen Deltafonds (€ 8,2 miljoen)

Om binnen het Deltafonds tot een sluitende programmering te komen, zijn budgettaire neutrale kasschuiven over de diverse jaren noodzakelijk. De belangrijkste op dit artikel zijn KRW € 25,4 miljoen, Programma Aanpak Grote Wateren € - 16,3 miljoen en Grevelingen € -1,0 miljoen.

Loon- en prijsbijstelling 2023 (€ 4,9 miljoen)

Dit betreft de toegekende loon- en prijsbijstelling tranche 2023 die vanuit de begroting Hoofdstuk XII wordt overgeheveld naar de investeringsruimte van het Deltafonds. Vanuit de investeringsruimte worden de artikelonderdelen verhoogd met de loon- en prijsbijstelling.

Natuurcompensatie Perkpolder (€ 1,7 miljoen)

Bij de aanleg van de nieuwe primaire waterkeringen bij het project Natuur Compensatie Perkpolder is Thermisch Gereinigde Grond in de kern van de kering toegepast. Vanwege de toepassing van de TGG is het risico van bodemverontreiniging ontstaan. Op 30 juni 2022 heeft de Minister ingestemd met een aanvullende beheersmaatregel, die is opgenomen in het Plan van Aanpak dat aan de 4 bevoegde gezagen is aangeboden. Conform het zorgplichtartikel 13 van de Wet Bodembescherming is Rijkswaterstaat als toepasser verantwoordelijk voor de TGG en zal Rijkswaterstaat uitvoering moeten geven aan de zorgplicht.

Diverse kleine aanpassingen (€ 0,1 miljoen).

Uitgaven

Artikel 7.01 Ontwikkeling Kaderrichtlijn Water

De verhoging van dit artikelonderdeel met € 3,5 miljoen wordt veroorzaakt door de volgende mutaties:

Loon- en prijsbijstelling 2023 (€ 3,5 miljoen)

Dit betreft de toegekende loon- en prijsbijstelling tranche 2023 die vanuit de begroting Hoofdstuk XII wordt overgeheveld naar de investeringsruimte van het Deltafonds. Vanuit de investeringsruimte worden de artikelonderdelen verhoogd met de loon- en prijsbijstelling.

Artikel 7.02 Ontwikkeling waterkwaliteit

De verlaging van dit artikelonderdeel met € -8,6 miljoen wordt veroorzaakt door de volgende mutaties:

Loon- en prijsbijstelling 2023 (€ 1,5 miljoen)

Dit betreft de toegekende loon- en prijsbijstelling tranche 2023 die vanuit de begroting Hoofdstuk XII wordt overgeheveld naar de investeringsruimte van het Deltafonds. Vanuit de investeringsruimte worden de artikelonderdelen verhoogd met de loon- en prijsbijstelling.

Natuurcompensatie Perkpolder (€ 1,7 miljoen)

Bij de aanleg van de nieuwe primaire waterkeringen bij het project Natuur Compensatie Perkpolder is Thermisch Gereinigde Grond in de kern van de kering toegepast. Vanwege de toepassing van de TGG is het risico van bodemverontreiniging ontstaan. Op 30 juni 2022 heeft de Minister ingestemd met een aanvullende beheersmaatregel, die is opgenomen in het Plan van Aanpak dat aan de 4 bevoegde gezagen is aangeboden. Conform het zorgplichtartikel 13 van de Wet Bodembescherming is Rijkswaterstaat als toepasser verantwoordelijk voor de TGG en zal Rijkswaterstaat uitvoering moeten geven aan de zorgplicht.

Kasschuif binnen Deltafonds (€ -11,8 miljoen)

Om binnen het Deltafonds tot een sluitende programmering te komen, zijn budgettair neutrale kasschuiven over de diverse jaren noodzakelijk. Door middel van een kasschuif via artikel 01.02 Ontwikkeling waterveiligheid worden de bedragen in de juiste jaren geplaatst. De kasschuif betreft de projecten Programmatische Aanpak Grote wateren en Getij Grevelingen. Hiermee sluit de projectraming weer aan op de uitvoeringsplanning.